

U ŘEK BABYLÓNSKÝCH

Hra o naději v hluboké beznaději.

Příběh lidí, kteří se nakonec vrátili a budovali město i chrám Boží.

Osoby:

Arach - prostý Judejec

Azaf - zpěvák

Ater - vrátný chrámu

Delajáš - cizinec

Charim - mladý kněz

Jedajáš - starý kněz

Jéšua - mladý Judejec, přezdívaný Druhý Izajáš

Kadmíel - levita

Šalumova dcera mladší

Šalumova dcera starší

Šobek - představitel lidu

Zakaj - prostý Judejec

PRVNÍ DĚJSTVÍ

1. výstup

(Běh babylónské řeky (či průplavu), na břehu topol. Pomalu a ztěžka přichází dva židovští zajatci. Za řeči se oba unaveně posadí na zem).

Arach: Ach, Zakaji, je to hrozné. Dřevo na těch babylónských průplavech, na výkopech i na čerpání vody, od rána div ne do noci, dozorcí na nás jenom křičí a honí nás. Přiznám se, že teď navečer už sotva pletu nohama a bolí me celé tělo. A jak jsi na tom ty? Lépe než já?

Zakaj: To víš, že jsem na tom stejně. Ale řeknu ti, že ta nekonečná dřina a ten věčný křik popoháněčů mně tak moc nevadí. Co je mi opravdým balvanem na těle i na duchu je to, že podle starého řádu nemůžeme pravidelně do Jeruzaléma, modlit se v chrámu a přinášet tam oběti. To je to, co mne doopravdy tíží.

Arach: Ale Zakaji, co bylo to bylo. Kdepak je Jeruzalém, kdepak je chrám, kdepak jsou oběti. Víš, svěřím se ti: nesmíš se mi ale vysmát ani to na mne nesmíš žalovat samosprávě. Kolikrát si říkám: Víra v Hospodina byla krásná věc, pomáhala nám zvládat všechny obtíže života v Palestině. Ale tady je to přece něco docela jiného: Tam jsme byli pastevci, kteří kočovali a byli zvyklí jen na stany. Tady kolem sebe vidíme obrovská města a v nich domy o několika poschodích. My jsme dovedli nanejvýš vykopat studnu - tady umějí zaměřit a vykopat zavlažovací kanály desítky kilometrů dlouhé. U nás jsme dovedli postavit jednoduchý dům - vždyť víš, že i chrám v Jeruzalémě nám stavěli syřští stavitelé - a tady jsou umělci, kteří postaví krásnou a velkou bránu či velkolepý chrám a ještě tu stavbu ozdobí nádhernými věcmi. Prošel jsi někdy kolem Ištafíny brány a kolem těch stavitelsky zázračných visutých zahrad? Prošel jsi někdy třídou Procesí? Řeknu ti, ten Nebúkadnesar, i když zničil Jeruzalém a chrám a nás odvrkl sem, to je nějaký král a organizátor a stavitel. - Nemáš strach, že Hospodin je jenom pro obyčejné lidi a obyčejné poměry a na všechnu tu velkolepost Babylóna prostě nestačí? Nemáš dojem, že víra v Hospodina je dobrá jen pro jednoduché pastevce - ale pro moderního člověka, který umí dokonce spočítat běh hvězd a zatmění slunce i měsíce to prostě není?

Zakaj: Arachu, bratře můj ve víře. Především: Vysmívat se ti nebudu a žalovat na tebe také ne. Ale tvoje slova mne velice bolí. Menech se, prosím tě, omámit tou nádhrou a velikostí kolem. Ano, Babylón je veliká říše i veliké město. Ale Hospodin náš Bůh je přece Pánem nade vším. I nad Babylónem. Copak si myslíš, že za Mojžíše to bylo snadnější? Že Egypt byl slabší? A přece ho Hospodin přemohl. A přemůže i Babylón. Já vím, že je ti úzko. I mně je úzko. Ale proč na nás toto všechno dolehlo? Copak jsi zapomněl na Jeremjáše, na jeho výzvy k návratu k Hospodinu? Neposlechli jsme ho: ani král ani velmožové ani kněží ani naši otcové ani my. A proto Hospodin vložil - však to Jeremjáš dobře nřkázal - železné jho nejen na Edóm, Moáb, Amón, Týr a Sidón ale i na nás. To byl a je spravedlivý trest. I ty přece trestáš své děti, když jsou neposlušné. A trestáš je proto, že je máš rád. I nás má Pán Bůh rád. A proto ten trest, naše zajetí zde v Babylónii, není navěky. Vždyť i ty jistě znáš to Jeremjášovo slovo: "Změníš úděl svého lidu a přivedu ho

zpět do země, kterou jsem dal jejich otcům". Arachu, to je pro nás to nejdůležitější. A já tomu slovu věřím a ono mi pomáhá překonat všechny ty těžkosti.

Arach: Děkuji ti, Zakaji. Potěšil jsi mne. Vš, ta dřina mne opravdu deptá a to všechno kolem (*ukáže rukou kolem sebe*) na mne doléhá a já se pak sám v sobě nevyznám. (*Jeho slova přeruší příchod dalších tří mužů. Sedící muži vstanou a uctivě přichozí pozdraví. Dva z nich mlčky pozdraví v odpověď. Azaf s kytarou v levé ruce mlčky tiskne ruku Arachovi i Zekajovi. Na nejmladším Charimovi je vidět, že je rozzloben. Jedajáš a Azaf jsou hluboce zarmoucení*).

2. výstup.

Charim (rozzlobeným hlasem): Bože všemohoucí, sestup a znič ten babylónský pronárod, tu chátru pohanů, kteří se posmívají tobě i tvým služebníkům. Jak dlouho, ó Bože, chceš ještě nečinně přihlížet?

Jedajáš (zarmouceným ale konejšivým hlasem): Charime, my víme, jak ti je. Jsi povolán ke kněžské službě, máš se Hospodinu přimlouvat za svůj lid a máš našemu Stvořiteli přinášet oběti. A místo toho zastáváš jakési podřadné písáfské místo a spolu s námi jsi vystaven hrubým urážkám zpupných Babylónanů. Ale věz, že zlobou a výčitkami vůči Hospodinu ničeho nedosáhneš.

Charim (už zklidněným hlasem): Výčitky Hospodinu? Ne, toho bych se neodvážil. Víš, že náš Pán s námi smýšlí dobré. Ale ta zpupnost těch zdejších pohanů mne děsí a zlobí.

Arach: Stalo se něco?

Azaf: Stalo. Jak asi víte, prodal nás panovník bankovnímu domu Egibi a synové, kde písáfine - trávíme celé dny nad nekonečnými sloupci čísel příjmů a vydání těch bankéřů. Už jsme dnes skončili tu nekonečnou písáfinu a chtěli jsme íť domů, když se kolem nás seběhli ostatní písáři pořádně opilí tím vychvalovaným babylónským černým pivem a začali nás trápit. A pošklebovali se Hospodinu, Pánu a Vládci. A vychloubali se, Mardukem, jak je mocný. A jak ten náš Bůh neobstál a prohrál. A nutili nás: Zazpívejte nám některý ze sijónských zpěvů! Samozřejmě, že jsme je neposlechli. Jak bychom mohli zpívat píseň Hospodinovu v této cizí zemi? (*Zavěsí kytaru na topol*). Vůbec jsme se s nimi nebyli. Nechtěli jsme je poslouchat, zacpávali jsme si uši před jejich řečmi. Ale oni nás stále dokola trýznili svým rouháním a nucením k radovánkám.

Zakaj: My si tedy také užijeme, kopání kanálů či čerpání vody od rána do večera bez odpočinku je něco hrozného a ten věčný křik popoháněčů také. Ale od rouhání máme pokoj. Naši dozorcí vidí jen denní úkol - a běda, když ho nemůžeme splnit - ale Marduk je jim vlastně lhostejný. Je mi líto, že vy máte takové trýznitele.

Jedajáš: Děkuji ti, Zakaji. Ať Hospodin ti bohatě požehná za tvůj soucit s námi.

Arach: Kněže Jedajáši, někteří z našich lidí písáři v hlavní kanceláři satrapie. Vš od nich něco? Je na obzoru nějaká naděje pro nás? Vysvobodí nás Hospodin? Vrátime se do Jeruzaléma? Vždyť už jsme tolik roků bez chrámu, bez bohoslužby, bez obětí.

Jedajáš: Příteli, rozumím ti. I mne celá ta naše situace velice trápí. Ale povím ti rovnou: Babylónská armáda vítězí všude

kam vkročí. Říše je stále mocnější a bohatší. Král Nebúkadnesar buduje stále silnější královskou moc. Na obzoru není žádný král, žádný vojevůdce, který by mohl tuto veleříši ohrozit. Odtud, od lidí, tedy nic nadějného neočekávám. Ale naději přesto mám: Vždyť Hospodin Bůh ústy mnoha svých proroků slíbil, že se o svůj lid postará.

Zakaj: *(těšně skočí Jedajášovi do řeči):* To vím. Třeba prorok Jeremáš o tom hovoří, dobře si jeho slova o návratu do země, kterou Bůh dal našim otcům, pamatují. A posiluje mne to.

Jedajáš: Děláš dobře, že si připomínáš slova proroků. Vždyť to jsou Hospodinova slova, která nám věrní proroci tlumočili. A jsou to slova zachraňující. - Ale chtěl jsem říci ještě jednu věc, vám ale vlastně všem zajatcům: Jistě, nemáme chrám, nemůžeme konat oběti. Ale můžeme se modlit. Můžeme se scházet a připomínat si slova, která Bůh řekl našim otcům. Nic z toho se nezapomnělo, každý z kněží se za studii naučil svůj díl z chrámového archívu. A možná, že bude nutné už nespoléhat na lidskou paměť. Bude asi třeba všechna ta úžasná svědectví o Boží moci a Boží lásce k vyvolenému lidu zapsat. Je nás tady po různých písárnách dost a dost. Judských písarů, především z kněží a tak to bude veliký úkol pro nás.

Charim: Otče Jedajáši, jsem ti jako staršímu v úřadě povinná úctou - ale musím ti říci, že s tebou nesouhlasím. Jeruzalém je svaté město, jediné město. Chrám jeruzalémský je jediné místo, kde přebývá Bůh. A obětní bohoslužba je jediný způsob, jak Hospodina vskutku uctívat. Žádná jiná možnost není.

Jedajáš: Charime, já vím, že jeruzalémský chrám je jeruzalémský chrám. Ale z archívu vím, že nebyl vždycky jediný. Hospodinových svatyní byla v naší zemi řada. Až od doby královské byl chrám Šalomounův svatyní jedinou a vlastně jedinečnou. Ale nebyl v tom skryt i zárodek čehosi nebezpečného, totiž, že se budeme domnívat, že Hospodin musí přebývat v jeruzalémském chrámu a nikde jinde být nemůže? Ale Bůh je přece se svými lidmi. A je i zde, v Babylónii. A oběti? Proč se přinášely? To byl vlastně dík Hospodinu za jeho péči. A my tedy chceme a smíme děkovat Bohu za jeho péči i zde modlitbami - a pranic nezáležejí na tom, že zde není chrám a že zde nemůžeme konat oběti.

Azaf: Myslíš tedy, kněže Jedajáši, že můžeme i zde v zemi cizozemců konat pravou bohoslužbu?

Jedajáš: Ano. Jsem o tom hluboce přesvědčen. A dávám vám tento návrh: Pozitíři mají Babylóňané zase ten svůj nešťastný den, kdy se jen třesou strachy a ani nevyjdou ze svých domovů a nepracuje se ani v písárnách, ani na stavbách ani na průplavech. Budeme mít tedy i my volno. A my se zde ránu shromáždíme a budeme zpívat sljónské písně, a budeme vzpomínat na Jeruzalém, a budeme děkovat Hospodinu, že na nás nezapomněl a budeme ho prosit, aby nás, bude-li to jeho vůle, přivedl zase zpátky do země našich otců. A budeme si připomínat všechno to, co víme a co jsme slyšeli o Boží moci a Boží péči o vyvolený Izrael. Jak Hospodin vyvedl naše otce z Egypta, jak se o ně staral na poušti i v zemi zaslíbené za soudců i za králů.

Všichni: Přijdeme, Jedajáši. A pozveme i další. Už se těšíme. Pán Bůh je věrný a my si to chceme připomínat. *(Hovoří jeden přes druhého, Azaf vezme kytaru a potichu hraje a k tomu si pobrukuje. Je to píseň plná radosti. Všichni odcházejí.)*

DRUHÉ DĚJSTVÍ

1. výstup

(Na břeh řeky či kanálu přicházejí lidé a usedají kolem kněze Jedajáše, který přišel mezi prvními. Zať přichází s kytarou. Trochu stranou si sedají dcery Šalumovy a jinou stranou si sedá Delajáš. Podle obleku je jasné, že to není Judejec. Někteří po něm zvědavě, jiní, nedůvěřivě pokukují. Ukazují si na něj a stranou o něm mezi sebou tluměně hovoří. Ješua je přítomností Delajášovou velice překvapen)

Jedajáš (se rozhlédne po shromážděných a potom řekne slavnostním hlasem):

Pozvedám své oči k horám:

Odkud mi přijde pomoc?

Pomoc mi přichází od Hospodina,

on učinil nebesa i zemi.

Nedopustí, aby uklouzla tvá noha,

nedřímá ten, jenž tě chrání.

Ano, nedřímá a nespí

ten, jenž chrání Izraele. -

Vítám vás na tomto místě, synové judští a i vás vítám (pohlédne směrem k sedícím dívkám) dcery Šalumovy, dcery judské. Vítám vás všechny v tomto shromáždění, kde si chceme připomínat veliké skutky Boží a tím se potěšovat v naší těžké situaci.

(Pohlédne směrem k Delajášovi a trochu znejistí): Vítám i tebe, příteli, ačkoliv nejsi z nás judských. Kdo jsi a proč jsi mezi nás přišel?

Delajáš: Máš pravdu, otče kněže, že nejsem z judských. Jmenuji se Delajáš a jsem jen docela obyčejný písař a počtář při stavbě kanálů. Dobře vím o tom, jak se s vašimi lidmi zle nakládá ale věž, že já se na tom nepodílím. A neschvaluji to. A snažím se vašim lidem pomáhat, jak jen je to možné. Leckterý z vašich by o tom mohl podat svědectví.

Ješua: Ano, moji bratři, je tomu tak. Znáš tohoto Babylóniána a mohu dosvědčit, že nám pomáhá seč může. A nestačí-li vám moje svědectví, přivedu vám - jak ukládá Mojžíšův zákon - ještě dalšího svědka. I mému příteli i mně Delajáš pomohl, zachránil nás před surovým a krutým popoháněčem, který nás chtěl předat katu za to, že jsme před začátkem kopání vyzývali Hospodinovo jméno a připomínali si prorocké slovo Izajášovo:

Babylón, skvost mezi královstvími,

pyšná opora Kaldejců,

dopadne jako Sodoma a Gomora,

vyvrácené Bohem.

V jeho palácích budou výt hyeny

a v chrámech rozkoše šakalové.

Jeho čas se přiblížil,

dny nebudou mu prodlouženy.

Pro toho popoháněče to bylo hrozné rouhání a rozzuřil se opravdu k nepřičetnosti.

Jedajáš: Buď nám tedy vítán. A buď nám vítán dvojnásob i pro své jméno. Vždyť ono připomíná Hospodina, našeho jediného Pána. Jak jsi k němu přišel?

Delajáš: Dostal jsem ho od svého otce. A víc o tom jménu nevím. Co ale vím je, že jste zde tvrdě pronásledováni a že naši suroví dozorcí se předbíhají v krutostech, jak by vás zlomili a udělali z vás poslušné nástroje svých zlých záměrů. - (Zazaf se). Ale ve jménu vašeho Boha

- neprozradíte na mne nic z toho, co jsem vám říkal já nebo tento mládenec (*ukáže na Ješuu*). Kdyby se to prozradilo, byl bych bez milosti popraven jako zrádce.

Šobek: Jmenuji se Šobek, příteli. A jsem členem naší židské sanosprávy. Snad ti tedy mohu říci, že si tvé pomoci a důvěry velice vážíme a že tě samozřejmě nezradíme: Vždyt sám Hospodin nám přikázal: Protože jsem vás vyvedl z otroctví egyptského, budete mít poctivě závaží, budete poctiví jeden k druhému. A my chceme být poctiví - i vůči tobě.

Charim: Nesmíme ovšem zapomenout na to, že jsme ses přišli chválit Hospodina. A že cizozemec, i kdyby nám kdovíjak pomáhal, je jen cizozemcem. A musí zůstat mimo naše společenství.

Delajáš: O tom vím, a proto jsem zůstal sedět stranou. A chtěl bych zde zůstat přes celé vaše shromáždění, pokud vám to nebude vadit.

Jedajáš: Zůstaň sedět kde jsi. Ano, mezi nás skutečně nemůžeš, tak jako i dcery Šalunovy musí sedět stranou. To ale neznamená, že nemůžeš slyšet, co zde budeme říkat. A můžeš se i připojit k našim modlitbám tichým opakováním.

Delajáš: Děkuji vám.

Jedajáš: Nu, synové židští, v jeruzalémském chrámu vždycky plála světla na znamení, že Hospodin sám je stvořitelem a dárce světla ba že on sám je tím světlem. Ale tady namáme sedmiramenné svícny. A tak, Kadmfeli, ujai se své levitské služby a zapal alespoň malé světélko.

Kadmfel (*mlčky zapaluje malou svíci, kterou mu podala mladší dcera Šalunova*).

Jedajáš: Děti moje, připomínám vám v této přetěžkou chvíli slova, jimiž se náš Pán představil, když nám dal skrze Mojžíše Zákon: Já jsem Hospodin, tvůj Bůh: já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. A proto nemusíme mít žádného boha ani místo Hospodina ani vedle něj. A proto můžeme žít svobodně, a vzpřímeně i v zemi cizozemců, i v zemi uctívající Marduka. A můžeme očekávat s Jeremjášem, že Bůh, který vyvedl svůj lid z egyptského otroctví, přivede jej i ze severní země i ze všech zemí, kam jsme pro neposlušnost svou i svých otců byli z dopuštění Božího rozehnáni.

Všichni: Amen i amen.

Jedajáš: Ázaf, veř nyní náš zpěv.

Ázaf: K chvále Boží budeme zpívat píseň o věčném Božím milosrdenství, jak se projevilo ve vyvedení z Egypta, na poušti i v zápase s nepřáteli Božími i našich otců. (*Bere do ruky kytaru a hraje ž 136. Všichni zpívají. Také Delajáš se snaží pochytit melodii a slova. Přidává se především při refrénu*).

Jedajáš (*když dozpívají*): Chce nám někdo něco připomenout ze svatých Božích slov? Chce nás někdo něčím povzbudit?

Ješua: Chtěl bych vám něco povědět, muži židští. Když jsme s mým spolukopáčem rozběsnili ono popoháněče tím, že jsme před začátkem práce vyzvali Hospodinovo jméno a připomínali si slovo o zničení Babylonu a on nás potom s křikem a s kopancí a s ranami bičem hnál ke katovi, abychom byli popraveni - tehdy se mi v mysli vyrojila anochá slova velikého proroka Božího Izajáše. A byla mi posilou, a když jsem je v krupobití ran žeptal svému nešťastnému spolubratrovi, byla posilou i jemu:

Jákobe, tebe jsem vyvolil.

Neboj se, vždyt já jsem s tebou.

Nerozhlížeš se úzkostlivě, já jsem tvůj Bůh.
Dodám ti odvahu, pomoci ti budu,
budu tě podpírat pravici své spravedlnosti.
Přijdeš-li přes vody, já budu s tebou,
přijdeš-li přes řeky, nestrhne tě proud,
přijdeš-li ohněm, nespálíš se, plamen tě nepopálí.
Neboť já Hospodin jsem tvůj Bůh,
Svatý Izraele, tvůj spasitel.

Ater: Děkujeme ti, Jéšuo: Vyřídil jsi nám dobré a nutné slovo.
Přiznám se ti, že mne až zamrazilo v zádech a že jsem viděl
jeruzalémský chrám a sebe ve službě u chrámových vrat. Aby
Pán Bůh dal a mohl se ten můj šen naplnit!

Šalumova dcera starší: Omlouvám se za vyrušení. Ale jak to myslel
prorok s tím spasitelem? O koho se jedná?

Charim: Neměla bys vyrušovat. Ale když už jsi to udělala, povím
tí to: Spasitel, to je zachránce. To je někdo, kdo zachrání
celého člověka a na věky.

Jedajáš: A učitelé Zákona se nemohou shodnout na tom, o koho se
jedná.

Jéšua: Nejsm sice učitelem Zákona, ale znám hodně z proroka
Izajáše. A já si myslím, že tím zachránce je myšlen někdo,
koho nám Pán Bůh teprve pošle. A že to bude překvapující
zachránce, někdo, kdo se vůbec nebude podobat lidským
zachránceům. Snad to bude dítě. A přijde tehdy, když bude
opravdu zle. Vždyť poslyšte Izajášovo slovo:

Lid, který chodí v temnotách,
uvidí velké světlo;
nad těmi, kdo sídlí v zemi šeré smrti,
zazáří světlo.

A jinde zase:

Hle, dívka počne a porodí syna
a dá mu jméno Immanuel (to je S námi Bůh).

A opět jinde zaslíbuje prorok:

A vzdeje proutek z pařezu Jišajova
a výhonek z jeho kořenů vydá ovoce.

A konečně:

Narodí se nám dítě,
bude nám dán syn,
na jeho rameni spočine vláda
a bude mu dáno jméno:
Divuplný rádce, Božský bohatýr,
Otec věčnosti, Vládce pokoje.
Jeho vladařství se rozšíří a pokoj bez konce spočine
na trůně Davida a na jeho království.
Upevní a podepře je právek a spravedlnost
od toho času až na věky.

Všichni: Děkujeme ti, Jéšuo! To je to, co potřebujeme slyšet!
Potěšil jsi nás! Ať ti Hospodin požehná!

Jedajáš: Zaujalo mne, jak přesně znáš proročké slovo. Máš dobrou
hlavu a pečlivě jsi se učil. Až budeme v písárnách
zaznamenávat všechna proročká slova na pergameny, zavoláme
tě a budeš nám z Izajáše recitovat.

Šalumova dcera mladší: Já se také odvážím vyrušit. To, co říkal
Jéšua je krásné. Ale není to už zastaralé? Vždyť prorok
Izajáš, to už je nějakých let!

Charim: Proč vy ženy pořád vyrušujete?

Jéšua: Víš, sestro moje ve víře, já si myslím, že ta Izajášova
slova jsou stále platná. A to proto, že to nejsou slova
jeho. Vždyť on přece vyřizoval slova Hospodinoval
A Hospodinovo slovo nemůže zastarat.

Víš, já sám Izajáše velice rád. A když jsem ohnul u kopání kanálů a záda mne bolí a ruce ani necítím a popohánějí svou - tehdy myslím na Izajášova zaslíbení. Vždyť on už svým jménem volal: Hospodin zachrání! A tak kolikrát uprostřed té těžké práce myslím na to, co asi Hospodin, který zachrání, by vzkázal nám.

Jedajáš: A víš tedy, co nám dnes náš Pán vzkazuje?
Jésua (ne v extázi ale s upřímným zanícením):

Potěšte, potěšte můj lid,
praví váš Bůh.
Mluvte k srdci Jeruzaléma,
provolejte k němu:
Čas jeho služby se naplnil,
odpykal si své provinění.

(Po kratičké pauze):

Hospodin, Bůh věčný,
stvořitel končin země,
není zemdlený, není znavený,
jeho rozumnost vystihnout nelze.
On dává zemdlenému sílu
a dostatek odvahy bezmocnému.
Mladíci jsou zemdlení a unavení,
jinoši se potácejí, klopytají.
Ale ti, kdo skládají naději v Hospodina,
nabývají nové síly:
vznášejí se jak orlové,
běží bez únavy,
jdou bez umdlení.

Všichni (jsou nejprve ztlacha. Po chvíli): Amen. Dejž to Hospodin,
Pán a spasitel. Děkujeme ti, Ješuo.

Ater: A kdy se vrátíme? Víš, pořád mám před očima Jeruzalémský chrám a vidím tam sebe ve službě u vchodu.

Kadmíel: A já zase sebe sama v levitské službě.

Ješus: Toto praví Hospodin, tvůj vykupitel,
který tě vytvořil v životě matky:
Já jsem Hospodin, já konám všechno:
sám nebesa roztahuji,
překlenul jsem zemi. Kdo byl se mnou?
Hospodin ruší znamení žvanilů
a z věštců činí pomatence,
obrací mudrce nazpět
a jejich poznání mate.
Potvrzuje slovo svého služebníka,
plní rozhodnutí ohlášené svými posly.
Jeruzalému on praví: Budeš osídlení
a judským městům: Budete zbudována.
Pozvednu je z trosk.
Hlubině on praví: Vyschni!
O Kýroví praví: Hle, můj pastýř.
Vyplní každé mé přání.
Řekne Jeruzalému: Budeš vybudována!
A chrámu: Budeš založen!

Všichni (po chvíli ztrnutí propuknou v jásot): Hospodin spasí!
Hospodin je pán! Hospodin vysvobozuje! Amen, amen.

Jedajáš: Jsem přesvědčen, že tvými ústy, mládenče, k nám promluvil Hospodin. Pověděl jsi potěšující, slova - přemně takové, jaké jsme potřebovali slyšet. A nic jsi nezaostlal za Izajášem, kterého máš tak rád. Vždyť ty jsi vlastně takový druhý Izajáš! A prosím tě, jménem celého Hospodinova lidu: Nadiktuj tato slova kněžím a písařům, aby je zapsali. AK

připomínají i všem pokolením po nás, že Hospodin sice dopustí, ale neopustí.

Azaf, veď náš závěrečný děkovný zpěv, kterým chceme vzdát chválu Hospodinu, našemu Pánu.

Jésua: Omlouvám se, otče Jedajáší, že tě přerušuji. Ale chtěl bych povědět ještě dobré slovo o tom, že zaslíbení Hospodinovy spásy se týká skutečně všech - ať se mohou naplno zaradovat také Šalumovy dcery i cizinec Delajáš:

Toto praví Hospodin,
stvořitel nebe, onen Bůh,
jenž vytvořil zemi, jenž jí učinil,
ten, jenž jí upevnil na pilířích;
nestvořil jí, aby byla pustá,
vytvořil jí k obývání:
Obrat'te se ke mně a dojdete spásy,
veškeré dálavy země.
Já jsem Bůh a jiného už není.

A Bůh dále řekl: Nestačí, abys byl mým služebníkem,
který má pozvednout Jákobovy kmény
a přivést zpátky ty z Izraele, kdo byli ušetřeni;
dal jsem tě za světlo pronárodům,
abys byl má spása do končin země.

*Delajáš a Šalumovy dcery (se mlčky rozzáří a jakoby napřímí).
Všichni (se postaví. Azaf začne hrát 118. Žalm. Všichni zpívají
a postupně se berou za ruce. Charim se chce odtáhnout., když
ho za ruku chce vzít mladší Šalumova dcera a chce
protestovat, když se do skupiny přidá i Delajáš. Ale Jedajáš
mu položí ruku na paži a vrtí beze slova hlavou. Charim
přestane protestovat, drží se za ruku s mladší Šalumovou
dcerou a s Jedajášem a zpívá s ostatními adventní žalm).*